

Bağımsızlıklarının 20. Yılında Türk Cumhuriyetleri
Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan

Uluslararası Toplantı

05-06 Ekim 2011, Ankara/TÜRKİYE

Abdullah GÜL

Değerli Misafirler, Değerli Konuklar,

Bugün gerçekten mutluyuz, gururluyuz. Çünkü altı devletten oluşan ama tek millet şuuru içerisinde olan büyük bir milletin, büyük bir coğrafyanın içerisinde 20 yıl önce bağımsızlığını kazanan Azerbaycan, Türkmenistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Kazakistan'ın bağımsızlık yıldönümünü kutluyoruz. Sözlerimin başında bütün bu ülkelerdeki kardeşlerimizi tebrik ediyorum, devlet başkanlarını tebrik ediyorum ve bu süreç içerisinde emeği geçen herkesi şükranla anıyorum.

Bu sene sadece ortak vatanımız olan Türkiye'de değil, anayurdumuz olan bütün Orta Asya'daki bu Türk cumhuriyetlerinde de birçok kutlamalar yapılacak, birçok buluşmalar olacak. Bu vesileyle birçok etkinliklere şahit olacağız. İşte bunlardan birisinin şimdi Türkiye'de, Ankara'da yapılıyor olmasını doğrusu çok arzu ettim. Onun için büyük bir memnuniyet duyuyorum ve bundan dolayı da aranızda olmaya önem verdim.

Değerli Misafirler,

20. Yüzyıl hepimizin bildiği gibi, biraz önce burada da değerli konuşmacıların ifade ettiği gibi, çok acılara, gözyaşlarına şahit olmuş bir yüzyıldır. Bu yüzyıl, biz Türkler için de gerçekten çok acılar çekmiştir. Öyle ki bütün Türk dünyasının, İslam dünyasının en büyük lideri, adeta amiral gemisi durumunda olan Osmanlı İmparatorluğu sona ermiş, anayurdumuzdaki bütün Türk cumhuriyetleri önce Rus İmparatorluğu'nun egemenliğine, daha sonra da Sovyetlerin egemenliğine geçmiş, İkinci Dünya Harbi'nde, soğuk savaş dönemlerinde çok acılar çekmiştir. Ama bu yüzyıl iki büyük dirilişe, iki büyük yine ayağa kalkmaya, adeta stratejik bir mucizeye de şahit olmuştur. 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti kurulmuş ve artık yüz yıla yaklaşmaktadır. Büyük bir güven içerisinde, büyük bir başarı içerisinde. 20 yıl önce de tarihi fırsatı diğer kardeşlerimiz değerlendirmiş ve bağımsızlıklarını ilân etmişlerdir.

Geriye baktığımızda bu iki büyük olay gerçekten büyük ayağa kalkmalar, büyük dirilişlerdir. Türk cumhuriyetleri bağımsız oldukları gün kardeşler birbirine nasıl kavuşuyorsa, birbirini uzun yıllar önce kaybetmiş aileler birbiriyle nasıl buluşuyorsa aynı heyecan, aynı özlem içerisinde herkes birbirine koşmuş, kucaklaşmış ve adeta herkes ekmeğini bölüşmüştür.

O günleri şöyle hatırladığımızda ki aramızda bulunan herkes o günleri hatırlar 20 yıl önceki buluşmanın heyecanını ve mutluluğunu. Aradan 20 yıl geçti. 20 yıl içerisinde büyük bir gururla ifade etmek istiyorum ki, Türk cumhuriyetleri kendilerini ispatladılar, kuruluşlarını gerçekleştirdiler, tarih karşısında sınavlarını verdiler ve bugün her birisi başı dik birer devlet olarak tarihte, coğrafyada ve günümüzde yerlerini aldılar. Tekrar ifade etmek istiyorum, bizleri, büyük bir milletin ayrı ayrı devletleri olarak görmemiz gerekir. 6 devletli tek millet bilinci içerisinde hareket etmemiz gerekir. Birbirimize saygı, birbirimize sevgi ama büyük bir dayanışma göstermemiz gerekir. Önümüzdeki büyük imtihan da budur. Bunu yapabilmemiz için birçok gerekçeler vardır. Çünkü dayanışma içerisinde olmayanlar tek kaldıkları süre içerisinde bazı büyük sıkıntılarla başa çıkamazlar. Dayanışma içerisinde olmak, karşılıklı eşit ve saygın münasebete asla gölge düşürmez. Yine büyük bir memnuniyetle ifade etmek isterim ki, geçen süre içerisinde hep beraber bunu ispatlamış durumdayız.

Evvelki sene onuncusunu gerçekleştirdiğimiz Türkçe Konuşan Ülkeler Zirvesi yeni bir oluşuma dönüştü, Türk Konseyi. 3 Ekim Nahçıvan Toplantısı tarihi bir toplantıdır. İnaniyorum ki ileride çok referans yapılacaktır ve geçen sene aldığımız kararlar bundan sonra bu toplantıların Türk Konseyi adı altında yapılmasını kararlaştırdık. Önümüzdeki ay Kazakistan'da yapılacak toplantı, Türk Konseyi'nin toplantısı olacaktır. İnşallah ondan sonra Kırgızistan'da Issık Gölü'nde yapacağız. Bu dayanışmanın yeni bir noktaya götürülmesinin çok açık işaretidir.

Yine Türk cumhuriyetleri arasındaki siyasetçilerin birbirini daha iyi tanımaları, tecrübelerini birbirlerine aktarmaları, yakın işbirliği içinde olmaları için kurduğumuz TÜRKPA, -merkezi Bakü'de- milletvekillerimizi, siyasetçilerimizi parlamentolarımızı birbirine yaklaştıran bir parlamenterler asamblesidir. Dünyanın başka bölgelerinde bunun örneğini görmekteyiz.

TÜRKSOY, ortak kültürümüzü, ortak tarihimizi geleceğe taşımanın en güzel müessesesi olarak Ankara'da kurulmuştur ve gerçekten çok başarılı faaliyetler yapmaktadır. Yine Kazakistan'da kurulan Türk Akademisi de bilim dünyasını bir araya getirecek, bilim adamlarımızın çok daha yakın çalışmalarını temin edecek ve geleceğe ortak stratejiler üretmemize çok büyük katkılar sağlayacaktır.

Memnuniyetle ifade etmek isterim ki, Türk cumhuriyetlerinin cumhurbaşkanı olan bütün kardeşlerimizle büyük bir dostluk, samimiyet ve büyük bir birlik içerisindeyiz. Bunun görünür olmasında da hiç çekinmiyoruz, çünkü gayet açık ve şeffaf bir işbirliği içerisindeyiz. Bu da hakkımızdır. Eğer hepimiz kendimizi tek bir milletin parçaları olarak görüyorsak, bu milletin fertlerinin, bu milletin topluluklarının, bu milletin devletlerinin yakın işbirliği içerisinde olmaları da en tabii haklarıdır.

Geçen 20 yıl içerisinde çok önemli projeler gerçekleştirilmiştir. Ekonomi alanında, dış politikada, başta eğitim olmak üzere hayatın diğer alanlarında çok önemli projeler geliştirilmiştir. Şimdi önümüzdeki yıllarda bu projeleri daha titizlikle geliştirmek, bunlara yenilerini eklemek zorundayız. Bununla ilgili de çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. Üniversitelerimiz, araştırma kurumlarımız, bakanlıklarımız -bütün bu 6 ülkenin- bu konuda yoğun çalışmalar yapmaktadır. İnaniyorum ki, on yıllar sonra yine bir araya geldiğimizde yeni başarıları da hep beraber kutlayacağız.

"20 yıl içerisinde çok zor şartlar altında Türk cumhuriyetleri kendilerini ispatladılar" dedik. Bununla gurur duyuyoruz. Hangi ülkeye gitsem gerçekten büyük bir gurur duyuyorum. Her gidişimde de tekâmülü, ilerlemeyi, farklılığı fark ederim ve Türk cumhuriyetleriyle olan ilişkilerimizi de sadece senede bir ziyaretin çok ötesine taşıdığımızı eminim ki sizler de yakından takip ediyorsunuz. Değerli kardeşlerim, cumhurbaşkanları Sayın Nazarbayev, Sayın Aliyev, Sayın Roza Otunbayeva, Sayın Berdiuhammedov'la bir araya geldiğimizde, "Senede bir kez birbirimizi ziyaret eden ve sadece protokolvari görüşmeler yapan liderler olmanın ötesine geçeceğiz, protokolden uzak, her türlü formaliteden uzak, senede birkaç kez birbirimizi hep ziyaret edeceğiz" dedik ve bunları da gerçekleştiriyoruz. Bundan gerçekten büyük bir mutluluk duyuyorum.

Değerli Misafirler,

Geleceğe baktığımızda en önemli sınavımız, -Türkiye'yi de bunun içerisine koyarak söylüyorum- ülkelerimizi geleceğe hazırlamaktır. Bu yönde hepimizin köklü reformlar içerisinde olduğumuzu görüyoruz. Bunlar siyasi, ekonomik, hukuki, eğitimle ilgili yeni çalışmalar, yeni reformlar. Bunlar, ülkelerimizi çok daha güçlü hâle getirecektir. Kim gerçekçi olur, devamlı kendisini yeniler, devamlı kendisini konsolide ederek geliştirir ve bu yönde hukuki, demokratik, ekonomik, eğitimle ilgili özellikle köklü reformlar yaparak yoluna devam ederse, o kadar güçlü olur, o kadar sarsılmaz olur. Bütün liderlerin ve bütün sevgili kardeşlerim olan cumhurbaşkanlarının vizyonlarının hep bu yönde olduğunu baş başa geldiğimizde yaptığımız konuşmalardan çok iyi biliyorum.

Bizim de Türkiye Cumhuriyeti olarak yüz yıla yaklaşan tarihimizde hâlâ ne büyük çalışmalar içerisinde olduğumuzu herkes görmektedir. O bakımdan büyük bir özgüven içerisinde hep bu çalışmalarını yapmaya devam etmemiz gerekir ve buna inanıyorum.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Bu kutlamaları 6 devlette de yoğun bir şekilde yapmamız gerekir. Mümkün olduğu kadar herkesin bu kutlamalara katılması gerekir. Folklorlarımız, kültürel faaliyetlerimiz, bilimsel çalışmalar, akademik çalışmalar; bütün bunlardan da devletlerimizi yöneten yöneticiler muhakkak ki faydalanacaktır.

Türk Konseyi'nin Genel Sekreterliği İstanbul'da bildiğiniz gibi. Onlar da bu uğurda yoğun çalışmalar içerisinde. İnaniyorum ki gelecek çok daha parlak olacaktır. 20 yıl içerisinde kazanılan büyük başarıları önümüzdeki yıllarda çok daha büyük başarıların ilave edileceğinden hiçbir şüphem yoktur. Çünkü Türk cumhuriyetlerini yöneten değerli kardeşlerimin vizyonları da budur. Hangisine gitsem önümüzdeki 10, 20, 30 yıllı ilgili orta ve uzun vadeli programlarını anlattıklarında, dinlediğimde gerçekten hep heyecan duyarım. Bu şevk olduktan, bu azim olduktan sonra başarılacak hiçbir şey yoktur.

Tekrar Türk cumhuriyetlerinin, Azerbaycan, Türkmenistan, Kırgızistan, Özbekistan, Kazakistan hepsinin bağımsızlıklarını tebrik ediyorum, kendilerine başarıları diliyorum, aramızdaki dayanışmanın ebedi olduğunu tekrarlıyorum. Tek milletin 6 ayrı devleti bilinci içerisinde işbirliğimizi, dayanışmamızı güçlü bir şekilde ileriye taşıyacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmaması gerektiğini, bunu bir kez daha ilan ederek, bu toplantıyı tertipleyenleri, bu toplantı vesilesiyle çok değerli bilimsel çalışmalar yapanları, yayınları hazırlayanları tebrik ediyorum. Hepinize başarıları diliyorum.